

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร

พรชัย อิน้อย^{1*} และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ²

¹โรงเรียนวัดบางนาใน

²ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*yoongnanai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จากการเปิด ตารางของ Cohen et al. (2011: 147) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบเป็น รายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มี วุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Teachers' Opinions Towards the Academic Leadership of School Administrators Under the Jurisdiction of the Bangna District Office, Bangkok Metropolis

Pornchai Inoie^{1,*}, and Pavidha Tharasrisutti²

¹ *Watbangnanai School*

² *Department of Educational Administration, Ramkhamhaeng University*

**yoongnanai@gmail.com*

Abstract

In this research, the researcher studies and compares teachers' opinions towards the academic leadership of school administrators under the jurisdiction of the Bangna District Office, Bangkok Metropolis, as classified by educational background and work experience. Extrapolating from the Cohen, Manion and Morrison Table so as to determine appropriate sample size, the researcher selected a sample population consisting of 183 teachers employed at schools under the jurisdiction of the Bangna District Office, Bangkok Metropolis, then employing the stratified random sampling method. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. A t test technique and the one-way analysis of variance (ANOVA) technique were also employed by the researcher. When differences between groups were found, Scheffé's multiple comparison was additionally utilized by the researcher. Findings are as follows: 1) The teachers were of the opinion that the academic leadership of school administrators in overall and each aspect were at the highest level, but the promoting professional development was in the high level. 2) The teachers who differed in educational level in their opinions toward the academic leadership of school administrators in overall and all aspects evince did not differences. The teachers who differed in work experience in their opinions toward the academic leadership in overall and each aspects evince did not differences, but monitoring student progress was statistically significant difference at .05 level. The teachers with work experience of less than 10 years had more opinions than the teachers with work experience of more than 20 years.

Keywords: The Leadership, The Academic Leadership, The School Administrators

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1)

สถานศึกษาเป็นองค์กรที่รองรับภารกิจในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ การบริหารวิชาการเป็นงานหลักสำคัญของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารงาน เพื่อให้ครูจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ดังคำกล่าวของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ้างถึงใน ศิริมา พันสอาด, 2560: 2) ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและมีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับสูงแล้วก็จะก่อให้เกิดการพัฒนาคณะครู อาจารย์ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถทางวิชาการและมีภาวะผู้นำตามไปด้วย ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน

อย่างไรก็ตามโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ยังมีปัญหาด้านพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารขาดการวางแผนที่ดี มอบหมายงานไม่ชัดเจน ขาดการติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง การนิเทศและประเมินผลการสอนไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังในการสะท้อนผลการนิเทศเพื่อให้ครูนำไปปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเอง ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองกันค่อนข้างน้อยในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนโดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองผู้บริหารไม่ได้สอบถามความต้องการในเรื่องที่ครูสนใจทำให้ครูขาดความตั้งใจในการอบรม และการสนับสนุนสื่อหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นยังมีไม่ถึง ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จ ดังรายงานผลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2561 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบปัญหาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาที่ต้องปรับปรุงพัฒนา จำนวน 25 ราย (สำนักงานเขตบางนา, 2562: 15 – 18)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และนำไปใช้ในการกระตุ้นครูให้ใส่ใจในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตบางนา

กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 321 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 183 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen et al. (2011: 147) และเมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

3.3 เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) มีค่า .39 - .90 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ มีทั้งหมด 5 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ รวมจำนวน 50 ข้อ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ดำเนินการขอหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.4.2 นำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอเก็บข้อมูล

3.4.3 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 183 ฉบับ ทั้งนี้ในช่วงระหว่างทำการรวบรวมแบบสอบถาม กรุงเทพมหานครได้ประกาศให้มีการปิดสถานศึกษา เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สถานศึกษาจึงให้ครูปฏิบัติงานอยู่ที่บ้าน ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมาได้ จำนวน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.36 ของแบบสอบถามทั้งหมด ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 การหาค่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.5.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการศึกษาใช้สถิติค่าที (t - test) แต่ถ้าเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ มาทำการทดสอบโดยวิธีของเชฟเฟ (Sheffe's method)

4. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.50	0.49	มากที่สุด
2. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน	4.50	0.45	มากที่สุด
3. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.51	0.49	มากที่สุด
4. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.45	0.50	มาก
5. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	4.56	0.40	มากที่สุด
รวม	4.50	0.41	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.50) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน ยกเว้น ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.56) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (\bar{X} = 4.51) และด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนและด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน (\bar{X} = 4.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.46	0.51	4.56	0.46	-1.23	.22
2. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน	4.48	0.45	4.54	0.46	-0.86	.39
3. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้า ของนักเรียน	4.49	0.49	4.52	0.48	-0.39	.70
4. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.44	0.47	4.47	0.54	-0.36	.72
5. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	4.59	0.36	4.51	0.46	1.17	.24
รวม	4.49	0.39	4.52	0.43	-0.42	.67

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน			F	p
	ต่ำกว่า 10 ปี	10 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปี		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.53	4.57	4.38	2.47	.09
2. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน	4.55	4.55	4.37	3.04	.05
3. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.60	4.51	4.37	3.24*	.04
4. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.56	4.44	4.34	2.95	.06
5. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	4.61	4.51	4.53	1.24	.29
รวม	4.57	4.51	4.40	2.74	.07

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีของเชฟเฟ (Sheffe's method)

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10 ปี	10 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
		4.60	4.51	4.37
ต่ำกว่า 10 ปี	4.60	-	-	*
10 – 20 ปี	4.51	-	-	-
มากกว่า 20 ปี	4.37	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

5.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้า

ของนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้บริหารอย่างเข้มจากหน่วยงานต้นสังกัดก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำองค์ความรู้ไปพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนโดยร่วมมือกับคณะครูในการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และนำผลการประเมินมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน สื่อสารเป้าหมายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เพื่อให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ (2558: 6) ได้กล่าวว่า บทบาทที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝนและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาด้วยการศึกษาเพิ่มเติมจากสถาบันการศึกษา ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ หรือศึกษาด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แห่งวิชาชีพ สอดคล้องกับ วิเชียร วรรณภากร (2560: 106) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นพลวัตที่มีอาจหยุดยั้งได้ ทั้งการหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องปรับตัวในการขับเคลื่อนในการบริหารจัดการศึกษา

6.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีศาสตร์และศิลป์ในการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม มีคุณธรรมจริยธรรม คอยช่วยเหลือสนับสนุนครูในการปฏิบัติงาน และพัฒนาครูโดยการส่งเข้ารับการอบรมพัฒนาอยู่เสมอ สอดคล้องกับ เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560: 77) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยให้เหตุผลว่า ผู้บริหารมีความสามารถพูดจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความร่วมมือประสานสัมพันธ์กัน มีความสามารถในการใช้ภาษา คอยโน้มน้าวจิตใจ สร้างค่านิยมและความเชื่อด้วยคำพูดและการกระทำ และสอดคล้องกับ นิตินิภา เสนาฤทธิ์ (2560: 75) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในการศึกษาหาความรู้

6.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันทุกคนได้มีโอกาสทำงานกับผู้บริหารคนเดียวกันที่มีเทคนิคการบริหารงานกับครูทุกคนคล้าย ๆ กัน เนื่องจากตัวผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ทันสมัยภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ข่าวสาร และนวัตกรรมใหม่ ๆ จึงสนใจสนับสนุนครูให้พัฒนาตัวเองในทุก ๆ ด้าน ครูเกิดความรัก เคารพในตัวผู้บริหาร จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมองว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ปฏิบัติกับครูทุกคนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2558: 7) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสร้างความเชื่อมั่นให้เพื่อนครูในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการไปใน

ทิศทางที่ถูกต้องตามเป้าหมาย ด้วยการร่วมวางแผนและสนับสนุนเพื่อนครูให้ปฏิบัติงานวิชาการเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ ทศนา วรรณประภา (2560: 111) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารแต่ละสถานศึกษาได้ผ่านการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งทำให้มีประสบการณ์ และเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ จึงสนับสนุนให้ครูทุกคนเข้ารับการอบรมทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น

ส่วนด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำในเรื่องการวัดและประเมินผลกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย ให้ครูรู้จักหลักการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ รัตนา กาญจนพันธุ์ (2557: 126) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ (2558: 60) กล่าวว่า หน้าที่ของผู้บริหารในด้านการวัดและประเมินผล คือ การส่งเสริมให้ครูรู้จักหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผล นอกจากนั้นตัวผู้บริหารเองต้องมีความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วย เพราะจะได้เข้าใจและสามารถแนะนำครูผู้สอนได้

7. เอกสารอ้างอิง

ทศนา วรรณประภา. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตินา เสนาฤทธิ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, และกัลยมน อินทุสุต. (2558). EDA6135 การบริหารงานวิชาการ (Academic Administration). กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ศิริมา พันธ์สะอาด. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตบางนา. (2562, กรกฎาคม). ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. เอกสารเสนอต่อที่ประชุมของการประชุมสัณจร กลุ่มเขตกรุงเทพใต้, กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.

เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cohen, L., Minion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. (7th ed.). New York: Routledge.